

Lili Potpara

V glavi

“Vse je samo v tvoji glavi, nobene druge ženske ni,” je govoril Primož, “hudo mi je, ko te vidim tako vznemirjeno. Saj veš, da te imam rad.”

In potem sem ga spet čakala z večerjo, čakala na načrtovanem izletu, kamor sem sama odšla naprej, ker ga doma preprosto nisem več mogla čakati, čakala zvečer, ko je v nedogled buljil v TV, jaz pa sem budna ležala v postelji, dokler me ni končno uspavalo njegovo smrčanje iz dnevne sobe.

Žrlo me je in razjedalo in proti temu se nisem znala boriti. Vedno je imel kakšno popolnoma verjetno zgodbo, vedno sem besedam verjela in se počutila neumno, njegove zgodbe so bile celo boljše od tistih, ki sem si jih sama lahko naslikala v domišljiji. Nekega večera na balkonu sem mu natanko razložila, kako se obnaša moški, ko vara svojo ženo. Pozorno me je poslušal in potem se nekaj časa ni obnašal tako. Razen da je prinesel rožo, me peljal v kino in na večerjo. Poslušal moje zgodbe iz pisarne in me potem božal dolgo v noč. “Rad bi, da bi mi verjela, da se ne bi tako žrla, saj veš, kako garam in da sem za vse sam. Rad bi, da bi me razumela. Potem bi res vedel, da me ljubiš.”

“Pa saj te razumem! Samo ne razumem, zakaj rečeš, da boš prišel pome ob osmih, potem pa te še ob desetih ni.”

“Poklical sem in ti povedal! Nisem mogel, tisti primer je bil hudičevo resen, stranka prava tečnoba ...” In potem zgodba o tisti tečnobi, slikovita, kar pozabila sem, da sem pravzaprav besna in razočarana, čarovnija ob njegovem pripovedovanju je delovala.

Postajala sem čedalje bolj pozorna na vse stranke, ki še ob enajstih zvečer potrebujejo konzultacije, začela sem prav zavestno memorirati majhne podrobnosti, imena in kraje, v glavi risala zemljevid njegovih premikov po mestu, računala razdalje. Logika in razum sta odpovedovala, toda na koncu je vedno zmagala še ena njegovih zgodb, v katerih ni bilo nobene

resnejše luknje, pravzaprav nobene napake. Nič čudnega, da je bil eden najbolj iskanih odvetnikov ne samo v našem mestu, temveč v državi nasploh.

Polagoma sploh nisva več imela življenja, mislim skupnega, živela sva drug mimo drugega, on je imel ogromno dela in nič časa, jaz sem imela malo dela in ogromno časa za razmišljanje, pa da sem počela stvari, ki me veselijo, ki so mi krajšale čakanje. Seveda sem razmišljala o ločitvi, lepo sem mu povedala, da stvar nima več smisla, da je smisel skupnega življenja v druženju, v početi kaj skupaj, ne pa zgolj na papirju in pred zakonom. In mi je v enem od redkih večerov, ko je prišel domov, še preden sem zaspala, z besedami narisal tisto hišico, ki jo bova zgradila, ko bo dobil "še ta primer, pa še onega, saj veš, tistega za velike denarje." Pila sva traminec in v mislih sem že postavljala pohištvo v hiško, do katere je manjkalo samo še "tako malo, da bova potem res lahko skupaj uživala." Buteljka se je spraznila, odšel je v kopalnico in ga ni bilo ven celo večnost, ko sem pokukala noter, sem videla, da je v polni kadi vode zaspal. Previdno sem zlezla k njemu, odprl je oči in za hip se je v njih zablistalo nekaj tuje sovražnega, dokler ni s trepalnicami omilil pogleda. Splaknila sem s sebe pot dolgega dne, zlezla ven in odšla v posteljo. Vzela dve uspavalni, še malo porazmišljala, kako da se ob vsem tem njegovem delu ne utapljava v denarju, potem je tableta prišla in sem zaspala, zjutraj je odšel zgodaj, potem o tem nisva več govorila.

Pravzaprav se sploh nisva več pogovarjala, temveč "referirala". Grozna neslovenska beseda, ampak edina, ki nazorno opiše najin odnos. "Bil sem tam in tam, Kovač mi je ponudil to in to, zavrnil sem zaradi tega in tega ..." In moje: "Za Neptuna sem sprejela, rok je do srede septembra, časa dovolj. Mislim, da mi bo ostalo kakšnih dvatisoč petsto evrov, ko končamo ..."

Potem sem začela hoditi s prijateljicami ven. Večerje, kina, obiski. Potem sem začela ven hoditi sama. Tudi tisti petek.

Peš sem šla v center, Primož je tako ali tako spet delal, upala sem, da bom koga srečala, za kratek klepet, za kozarček ali dva, za skrajšan samotni večer. Kukala sem v lokale, mimo katerih sem hodila, pomlad se je tako hitro prevesila v vroče poletje, da je mešto zvečer zamrgolelo, težko je bilo najti prazno mizo, še teže ženski sami sesti za kakšno.

Sedela sta v kotu, ob buteljki, prva misel je bila Primoževa krilatica "ženska pijana, kikla prodana," ki sem jo tako pogosto slišala, če sem kdaj s prijateljicami spila kakšnega preveč in mu to tudi povedala. Stopila sem korak nazaj, da me ne bi mogla videti. Nekaj novega se je porodilo v meni, adrenalinski šus, prav do globine drobovja. Zdaj pa bo, sem pomislila, zdaj bo padla tvoja zgodba. In ob tem začutila tako čisto sovražstvo in zmagoslavno željo po maščevanju, da je med mislimi zavladala brezčasna praznina. Ena takšna luknja, da sem jo morala prekiniti, ker bi me sicer zadušilo, pobrskala sem po torbici za cigarete, prižgala z zavestno umirjeno roko. Dala sem si opravka s cigareto, izvlekla mobi in si dala opravka še z njim, nekaj sem tipkala kar tako brez zveze, da bi bilo videti, da imam tam pred tisto šipo kaj početi, da nikakor ne

gledam noter, da nikakor ne špijoniram, da nikakor nisem bedna žena, ki v petek zvečer skrivaj opazuje svojega prešuštnega moža.

Buteljka še ni bila čisto prazna, mrzlično sem načrtovala strategijo. Ne bom vulgarna in žrtev, ne, ne bom, prav uglašeno bom to opravila, nikakor ne bom šla noter in naredila scene, to je za plebs, za rajo, ne pa za gospo odvetnikovo Kristino Slavicky. Nobenih kozarcev ne bom metala v zid (čeprav bi jih najraje), nagonsko sem izvelkla črtalo in si popravila šminko, lepa bom, najlepša, zasenčila bom tisto damo s svojo mirnostjo, taktom in sploh. Tisti hip bi dala kraljestvo za dvojni viski brez ledu, ozrla sem se čez ramo in rešitev je bila na dlani. Kot terase je bil še prost, sedla sem, natakara je prišla hitro, nista me mogla videti od tam, kjer sta sedela. Morda bi me lahko videla le ona, Primož je bil obrnjen z bokom, nagnjen proti njej.

“Dvojni viski, brez ledu, in kozarec mrzle vode z ledom, prosim.”

Dama je jokala. Nekje mojih let, v bistvu sem pričakovala mlajšo. Diskretno, damsko si je s papirnatim robčkom brisala koticke oči, Primož ji je, nagnjen proti njej, nekaj šepetal. Zdelo se mi je, da prav sočutno, prav razumevajoče, čeprav mu nisem mogla videti obraza. Še en val besa, zamegljujočega. Prešinec spomina, s Primožem po prepiru, ki si ga nisem želela, ker sem želela biti nad vsem in umirjena, ko je s treskom zaprl vrata in odšel in sem planila v zatajevani jok, potem pa so se odprla vrata, nekaj je pozabil, vzel, me videl zgrudeno v kopalnici, “Kaj se zdaj cmeriš?” je prišlo sovražno, potem so se še enkrat s treskom zaprla vrata. Lahko se “cmerim” v lastni hiši, sem še hotela zavpiti za njim, sploh pa se “cmerim” intimno in na samem, sploh me ne bi smel videti, te solze niso zate, samo zame, se je še drlo v meni, dokler tudi solze niso zamrle.

Prišel je moj viski. Denar sem imela že pripravljen. Teren tudi. En sedež za njuno mizo je bil še prost.

“Dober večer, je še prosto?” sem vprašala in prisedla, ne da bi počakala na odgovor. “Lepo vaju je videti, prav krasno je, da se ženska iz ‘moje glave’ končno materializira. Bosta še enkrat enako? – Gospodična, en dvojni viski in še enkrat tole, kar pijeta gospa in gospod” – pomolim skoraj prazno buteljko proti šanku in jo držim v zrak, punca pride hitro in mi jo vzame iz rok. Ne smem jima pustiti do besede, zdaj ne, zdaj jaz govorim.

“Kristina –,” reče Primož, pogledam ga suvereno in umirjeno: “Ne, dragi, zdaj bom govorila jaz.” Pogledam damo, natakara prinaša novo buteljko in moj viski (voda manjka, pomislim, pozabila sem na vodo, toliko nepotrebnih besed, začutim bes), “še mrzlo vodo, prosim, tri deci, z ledom in limono (proti natakari), potem pa proti dami: “Jaz sem Kristina, kot verjetno že veste,” se nasmehnem, “vaše ime me pravzaprav ne zanima, upam le, da vaju ne motim preveč, vidva kar nadaljujta, kot da me ni.”

“Kristina –,” reče Primož, a ga prekinem. “Oprosti, dragi, iskreno rečeno, sem mislila, da bo gospa mlajša. In da bo pila kvečjemu sok.”

Gledata me nekako nestvarno, nekako “zabezeknuto”, bi rekla z domačo nam tujko, nekako, kot da jima nobena pametna beseda ne pade na pamet.

Dama je precej mirna, tiste solze od prej so pustile zgolj meni vidno sled, se mi zdi, Primož me gleda od daleč, kot da nisva tri leta delila "mize in postelje", biblično rečeno. Se mi zdi, da bi se rada spogledala, a se ne moreta, sedim med njima in sem otipljiva motnja, ki je zmotila prejšnjo intimo. Ne, ne bom dovolila, da se spogledata. Mene bosta gledala in jaz bom govorila.

"Veste gospa – saj je res malo nerodno, da se ne poznavam, jaz sem Kristina, kot sem že povedala, pa vi? Vaše ime?" Pomolim iztegnjeno desnico – "Sara," reče in mi seže v roko, neodločno, se mi zdi, a na koncu stisne, pogleda v oči.

"Sara, torej ...," si pustim nekoliko časa. "Poglejte, Sara – mogoče bi se lahko celo tikali – Sara, poglej, če ga hočeš, ga imej ...," mogoče bi bilo bolje brez rime, mi šine skozi um, iščem besede, "tako ali tako te ni, menda si 'samo v moji glavi' (zmagoslavno poudarim citat), največji hec pa je, da tudi mene najbrž ni, a ne da? A ne da, da 'z njo že dolgo ne spi več, da si je ne upa zapustiti, ker je brez njega tako ..., tako nebogljen, da bi lahko 'naredila kakšno sranje'? A ni nekaj takega, Sara, zato zmenki popoldne in zvečer do cirka enajstih, potem pa vedno pride k meni, zato sestanki v soboto dopoldne, potem pa vedno gre z mano na tiste 'grozne pohode, ker mora?' A ne da?"

Srknem viski, nobeden od njiju ne zmoti mojega monologa, tudi nova buteljka ostane nedotaknjena. Sram ju je, pomislim, in prav je tako. Del mene krvavi, potoček se zlija pod mizo in teče, teče, iz srca, od tam, kjer je bila nekoč čista, neokrnjena ljubezen, zdaj pa je enako čisto sovraštvo, iz dna srca prihaja kot prvobitno čustvo, in želja po zmagoslavju, nizkotna želja, da jima pokvarim ta večer, da jima pokvarim za vse za naprej in nazaj, da nikoli ne bo več tako, kot je bilo. Da se umaže, kot se mažejo vse njegove besede in zgodbe, za katere si tako zelo želim, da bi bile resnične, da jih včasih že sama nadgrajujem v resnice, ko v pozni speči noči stegne roko proti meni in se za hip počutim kot ženska, vredna poželenja. Ne! Nočem, da bi se njuno poželenje sploh še kdaj razplamtelo, naj ugasne, še preden misel prodre skozi živce do telesa in organov. Ne bom dovolila. Da bo Sara vedno zagledala mene, ko se je bo Primož dotaknil, da bom vedno med njima, tako kot zdaj, ko sedim na tem nepovabljenem stolu med njima, prav čarovniško se počutim in mi uide neslišno: "O Bog, da ti nikoli več ne bi stal, da bi vedno, preden bi ga rad zarinil, pomislil name in bi ti splahnel, padel dol, potem pa bi se opravičeval." Poznam moč sugestije, vem, kako delujejo besede, rada bi ju uročila tukaj in zdaj, to je moj večer, kljub bolečini, ki briše in prečrtava prejšnjo ljubezen, ki se sprevrča v svoje nasprotje, prav tako čutno in erotično, najčistejše možno sovraštvo in željo po zadoščenju, sovražim ju tako močno, da začutim mokroto med nogami.

Sara je videti tako cool, da sem užaljena. Primož tako glasno molči, da sem besna. Po pravici povedano si želim, da bi se oba zvijala, metaforično rečeno, da bi tista moja bolečina postala njuna, da bi trpela kot Jezus na križu, kot se reče, z absolutno pozornostjo pogledujem zdaj enega zdaj drugega, dva obraza, dve nezainteresirani maski. Ko prižigam naslednjo cigareto, me boli prav vse, ampak roka se ne trese.

“No, natočita si kozarček, da nazdravimo in kakšno rečemo, takole v petek zvečer, nalašč za družabno srečanje.” Primem buteljko in jima natočim. Čas nekako stoji, slišim kramljanje ljudi za sosednjimi mizami, skozi vrata nekje od daleč prihajajo zvoki jazza, mesto vrvi, poletje v starem mestu. Potegnem globok dim in čakam, da dvigneta svoje kozarce, da bo kateri kaj rekel.

Potem Sara vstane. S samoumevno kretnjo in pogledom vstran pogladi krilo, “Jaz grem,” reče, “gospod Slavicky, najbrž boste razumeli, bom poiskala drugega zagovornika ..., vi pa, porihtajte tole tu ...”

Primož vstane, ji (nekoliko nerodno, se mi zdi) pomoli roko in reče suvereno: “Seveda, razumem, gospa Ž.”

In gospa Ž. odpluje mirno, niti malo se ji ne trese glas, ko reče ‘Lahko noč’, jaz obsedim, Primož me gleda in šele potem, ko je Sara že skozi vrata, reče: “Kristina, ženska se ločuje, mož jo grdo vara, jaz sem njen odvetnik.”

Nekaj čudnega se zgodi v tistem trenutku, neki čuden premik, ne vidim ne Primoža ne odhajajoče Sare, samo nekaj tišči, hoče na plano, a molči, pritiska v bolečini, slike se mešajo skozi nedotaknjeno buteljko, moj skoraj prazen kozarec z viskijem in nekaj popolnoma neubesedljivega, nekaj v njunih pogledih, nekaj, kar vrtoglavo briše razdaljo med resnico in lažjo, med tistim, kar je zunaj in kar je znotraj.

“Grega, Kristina, pozno je,” reče tako mirno, da zrak stoji in se ne premakne noben zvok in nobena misel.